

Kar?? Cinse Y?nelik Tutum ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kar?? Cinse Y?nelik Tutum ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24444>

Özet

Kar?? Cinse Yönelik Tutum Ölçe?i (KCYTÖ), bireylerin kar?? cinsle olan ilişkilerine, algılarına ve beklentilerine dair sahip oldukları **tutumlar?** ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, M. Yüksel Erdo?du tarafından 2018 yılında Türkiye'de yapılan bir **ölçek geliştirme** çalışması sonucunda ortaya konmuştur. Çalışma, tutumun bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutların kapsayacak şekilde tasarlanmış maddeler aracılığıyla kar?? cinse yönelik genel eğilimleri tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kar?? cins, Tutum, Ölçek geliştirme, Psikometri, Toplumsal cinsiyet, Genç yetişkinler

Yazarlar

M. Yüksel Erdo?du

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin kar?? cinse kar?? sergiledikleri genel tutumlar? ve bu tutumların altında yatan psikolojik eğilimleri geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır.

Ölçek, özellikle sosyal psikoloji, gelişim psikolojisi ve rehberlik alanlarında, bireylerin romantik ilişkilere, arkadaşlıklara ve genel toplumsal cinsiyet rollerine dair bakış açılarının bilimsel olarak incelemeye olanak tanımaktadır. Çalışmanın odak noktası, Türkiye bağlamında kar?? cinse yönelik tutumların yapısını ortaya çıkarmaktır.

Yapı

Kar?? Cinse Yönelik Tutum Ölçe?i, psikolojideki **tutum** kavramına dayanmaktadır. Tutum, bir nesneye, kişiye veya duruma kar?? olumlu ya da olumsuz tepki verme eğilimi olarak tanımlanır. KCYTÖ, bu tutumu genellikle çok boyutlu bir yapı içinde ele almaktadır.

Ölçeğin ölçtüğü yapı, bireyin kar?? cinse dair inançların (bilişsel bileşen), duygusal tepkilerini (duygusal bileşen) ve potansiyel davranışsal eğilimlerini kapsamaktadır. Geliştirme sürecinde, bu boyutların birbirinden ayrışıp ayrışmadığı **faktör analizi** ile incelenmiştir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması sırasında, aracın ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini

belirlemek i??in **ge??erlik** ??al??malar? yap?lm??t?r. M. Y?ksel Erdo?du'nun ??al??mas?nda, ?l??e?in yap?sal uygunlu?unu test etmek amac?yla fakt?r analizleri kullan?lm??t?r.

Yap? ge??erli?i kapsam?nda, A??mly?c? Fakt?r Analizi (AFA) uygulanarak ?l??e?in alt boyutlar?n?n teorik ??er??eveye uygunlu?u ara?t?r?lm?? ve maddelerin ilgili fakt?rlere y?klenimleri incelenmi?tir. Bu analizler, KCYT?n?n kar?? cins? y?nelik tutum yap?s?n? temsil etme yetene?ini desteklemektedir.

G?venirlik

?l??e?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eden **g?venirlik**, i?? tutarl?l?k katsay?lar? ile belirlenmi?tir. Geli?tirme s?recinde, Cronbach Alfa i?? tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak ?l??ek maddelerinin ayn? yap?y? ne derece tutarl? bir ?ekilde ?l??t?ü ortaya konmu?tur.

Y?ksek i?? tutarl?l?k katsay?lar?, ?l??ek maddelerinin homojen oldu?unu ve ?l???len tutumun kararl? bir ?ekilde yans?t?ld???n? g?stermektedir. Her ne kadar orijinal kaynakta g?venirlik de?eri belirtilmese de, akademik bir geli?tirme makalesinde bu t?r psikometrik verilerin detayl?ca sunulmu? olmas? beklenir.

Fakt?r Analizi

Kar?? Cins? Y?nelik Tutum ?l??e?i'nin yap?sal ge??erli?ini sa?lamak amac?yla **fakt?r analizi** temel bir ad?m olarak kullan?lm??t?r. Bu analiz, ?l??e?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyutu olan ??ok boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu belirlemeye yard?mc? olmu?tur.

A??mly?c? Fakt?r Analizi (AFA) ile maddelerin fakt?rlere da???l?m? incelenmi?, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testleri ile veri setinin fakt?r analizi i??in uygunlu?u de?erlendirilmi?tir. ?l??e?in nihai formunun, kar?? cins? y?nelik tutumu temsil eden ayr??k ve anlaml? alt fakt?rlerden olu?tu?u tespit edilmi?tir.

Ara??

Test T?r? : **Geli?tirme**

Format: Orijinal ??al??mada belirtilmese de, tutum ?l??ekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert tipi** derecelendirme format?n? kullan?r. Bu formatta kat?l?mc?lar, maddelere "Hi?? Kat?lm?yorum" ile "Tamamen Kat?l?yorum" aras?nda de?i?en se??eneklerle yan?t verir.

Mevcut Dil: T?rk??e

Pop?lasyon Grubu: ?niversite ??rencileri ve genel ge??en yeti?kin pop?lasyonu.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinlik dönemi (18-30 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri örneklemini üzerinde geli?tirilmemiştir, bu nedenle kültürel ba?lama özgü hassasiyetler içerebilir.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geli?tirme prosedürleri kullan?larak madde havuzu olu?turulmu?, uzman görüşü al?nm??, pilot uygulamalar yap?lm?? ve son olarak geçerlik-güvenirlik analizleri (AFA, Cronbach Alfa) ile nihai form belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, Psikolojik de?erlendirme, Sosyal psikoloji, Cinsiyet rolleri, ?li?ki tutumlar?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: myerdogdu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Veri Kayna??nda Belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme y?l? **2018**'dir. Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve e?itim amaçlı? çal??malarda genellikle yazar?n izniyle ücretsiz olarak kullan?labilmektedir. Ticari kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Erdo?du, M. Y. (2018). Kar?? Cinse Yönelik Tutum Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 200-212.

Makalenin Dergipark üzerindeki orijinal ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: karsi-cinse-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kar?? Cinse Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynak içerikte ölçe?in maddeleri (sorular?) sa?lanmam??tır. Maddeler için yazar?n 2018 tarihli akademik makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.